

prima instanță – V. Gîrleanu
instanța de apel – A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

20 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Levința Ion,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Levința Ion
împotriva societății cu răspundere limitată “Interparna” cu privire la încasarea
restanței salariale, compensației pentru concediile nefolosite și achitarea altor
plăți salariale pentru munca prestată și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016, prin care s-
a respins apelul declarat de Levința Ion și s-a admis apelul declarat de societatea
cu răspundere limitată “Interparna”, s-a casat parțial hotărîrea Judecătoriei
Rîșcani mun. Chișinău din 14 iulie 2015 cu emiterea în această parte a unei noi
hotărîri de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 11 iulie 2014 Levința Ion a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva societății cu răspundere limitată “Interparna” (SRL ”Interparna”) cu
privire la încasarea restanței salariale, compensației pentru concediile nefolosite,
achitarea altor plăți salariale pentru munca prestată și repararea prejudiciului
moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a fost angajat prin cumul la
SRL ”Interparna” în calitate de șef de pază cu un salariu lunar de 2655 lei pînă la
01 februarie 2012. Salariul său anual constituind 31860 lei.

Astfel, indică reclamantul că în anul 2009 angajatorul a admis față de el restanțe salariale în sumă de 24 030 lei, achitându-i în total salariul în sumă de doar 7830 lei

Totodată precizează reclamantul că cele invocate rezultă și din certificatul nr. 19 din 16 iunie 2011 privind mărimea salariului, precum și informația nr. 88 din 31 decembrie 2009 privind veniturile calculate și achitate în folosul persoanei fizice, eliberate de către SRL ”Interparna”.

Conform certificatului nr. 20 din 25 noiembrie 2011 rezultă că în perioada 2010-2011 salariul său neachitat a constituit suma de 63696 lei, ceea ce împreună cu restanțele salariale pentru anul 2009 constituie suma de 87726 lei, iar pentru lunile decembrie 2011, ianuarie 2012, reieșind din mărimea salariului său lunar de 2655 lei, reclamantul consideră că urma să beneficieze de un salariu de încă 5310 lei, ceea ce împreună cu restanțele salariale acumulate pînă în luna noiembrie 2011, constituie 93 036 lei.

Precizează că din restanțele salariale indicate, angajatorul SRL „Interparna”, i-a făcut următoarele achitări: la 29 decembrie 2011 - 10 000 lei, la 16 ianuarie 2012 -10 000 lei, la 19 ianuarie 2012 - 10000 lei, la 31 ianuarie 2012 – 20 000 lei și la 29 martie 2012, după eliberarea sa din funcție, i-a achitat încă 10 000 lei. Alte achitări la restanțele salariale nu au fost făcute.

Astfel, în perioada 29 decembrie 2011 – 29 martie 2012, angajatorul - SRL ”Interparna” a achitat suma de 60 000 lei din restanțele salariale pe care le avea față de reclamant, rămânând dator cu restanțe pe salariul de bază în mărime de 33 036 lei.

Menționează Levița Ion că după eliberarea sa din funcție de la SRL „Interparna” acesta din urmă avea două concedii anuale de odihnă nefolosite, pentru care urma să beneficieze de o compensație pentru concediile nefolosite în mărime de 5310 lei.

Reclamantul a indicat că, la momentul demisiei sale angajatorul - SRL „Interparna” avea față de reclamant restanțe salariale în mărime de 38 346 lei, dintre care 33 036 lei restanțe la salariu și 5 310 lei compensația pentru concediile anuale de odihnă nefolosite.

Prin cererea suplimentară din 18 august 2014 Levița Ion și-a modificat cerințele din acțiunea inițială și obiectul acțiunii.

În motivarea cererii suplimentare a indicat că a expediat către SRL „Interparna” o cerere, recepționată de ultima la 11 iulie 2014, în care a solicitat să-i fie calculată și achitată plata suplimentară de 0,1 % pe zi, pentru fiecare zi de întârziere, prevăzută de art. 330 alin. (2) Codul muncii, prejudiciul moral de 20 000 lei pentru neachitarea la timp a salariului, cu indexarea salariilor neachitate la timp în modul prevăzut de art. 145 Codul muncii și achitarea suplimentului la salariul de 5 % prevăzut de Convenția Națională în ramura Industriei Alimentare.

Reclamantul a indicat că pînă în prezent, la această cerere nu a primit răspuns.

Astfel, conform calculelor anexate mărimea totală a compensației suplimentare de 0,1 % pe zi din sumele neachitate în termen, calculată de la 31 mai 2009 pînă la 29 iulie 2014 este de 77 199,08 lei, iar pînă la 18 august 2014 de 78 080,60 lei.

Consideră reclamantul că această sumă urmează a fi încasată de la SRL „Interparna” în beneficiul său cu titlul de compensație suplimentară prevăzută de art. 330 alin. (2) Cod muncii, pentru neachitarea la timp a salariului.

Or, conform art. 145 codul muncii, în caz de neachitare mai mult de 2 luni a salariului el se indexează integral conform indicelui inflației.

Astfel, conform calculelor anexate, suma totală a compensației în legătură cu indexarea conform coeficientul inflației în perioada anilor 2010 - 2013, este de 9 328,02 lei, sumă care urmează a fi încasată de la SRL „Interparna” în beneficiul reclamantului cu titlul de indexare a salariului neprimit la timp.

Consideră reclamantul faptul neachitării timp îndelungat a salariului, în sensul art. 7 alin. (4) Cod Muncii, că a fost supus unei munci forțate, fiind încălcat și dreptul său fundamental prevăzut de art. 4 alin.2 al Convenției Europene, de a nu fi supus unei munci forțate.

Reieșind din considerentele enunțate, apreciază mărimea prejudiciului moral care i-a fost cauzat în sumă de 20 000 lei.

Cere reclamantul încasarea de la SRL „Interparna” a restanțelor la salariu în sumă de 33 036 lei, compensația pentru concediile anuale nefolosite în mărime de 5 310 lei, compensația suplimentară pentru neplata la timp a salariului în sumă de 78 080,60 lei, indexarea sumelor neplătite în raport cu coeficientul inflației pentru anii 2010 - 2013 în mărime de 9 328,02 lei, prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei și cheltuielile de judecată.

Ulterior, Levița Ion a înaintat în instanța de judecată cerere privind majorarea cuantumului acțiunii, prin care a solicitat a încasa de la SRL „Interparna” suma de 82 275,11 lei cu titlu de compensație pentru neplata la timp a salariului (f. d. 15, V-I).

La 25 iunie 2015, reclamantul a înaintat cerere de modificare a obiectului și cuantumului acțiunii, solicitînd încasarea restanțelor salariale în mărime de 18 597,97 lei, restanțelor salariale în sumă de 1 074,39 lei reținute neîntemeiat în rezultatul calculării eronate de către pîrît a reținerilor obligatorii din salariu, încasarea restanței salariale de 1 983,91 lei, calculate spre achitare, dar neachitate de angajator prin dispozițiile de plată nr. 119 din 28 decembrie 2011, nr. 134 din 30 decembrie 2011, nr. 148 din 31 decembrie 2011, nr. 18 din 31 ianuarie 2012 și nr. 38 din 29 martie 2012, și încasarea compensației pentru concediile nefolosite în sumă 5 143,11 lei, încasarea compensației calculate conform indexării în raport cu indiciile inflației – 10 230,27 lei, încasarea compensației suplimentare pentru neachitarea la timp a salariului prevăzut de art. 330 alin. 2 codul muncii în sumă de 78 786,45 lei și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 91, V-I).

Ulterior, reclamantul a depus cerere de majorare a cuantumului acțiunii, solicitând încasarea compensației prevăzute de art. 330 alin. (2) codul muncii în mărime de 79 296,43 lei (f.d. 117, V-I).

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 14 iulie 2015, acțiunea înaintată de Levința Ion s-a admis parțial.

S-a dispus a încasa de la SRL „Interparna” în beneficiul lui Levința Ion restanța salarială formată la data eliberării - 01 februarie 2012 în mărime de 22 153,68 lei, compensația pentru concediul nefolosit pentru perioada 10 iulie 2009 – 01 februarie 2012 în mărime de 4521,20 lei, pierderile cauzate de neachitarea la timp a salariului în mărime de 10230,27 lei, prejudiciul moral în mărime de 2655 lei și a cheltuielilor de judecată, compuse din cheltuielile de achitare a serviciilor acordate de Direcția pentru statistică a raionului Orhei în mărime de 600 lei.

S-a încasat de la SRL „Interparna” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1204,80 lei.

În rest acțiunea a fost respinsă (f.d. 151, 157-163, V-I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016, s-a respins apelul declarat de Levința Ion, s-a admis apelul declarat de SRL “Interparna”, s-a casat hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 14 iulie 2015 în partea încasării pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului în mărime de 10 230,27 lei și s-a emis în această parte o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În rest hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 14 iulie 2015 s-a menținut (f.d. 213, 214-217, V-I).

La 19 mai 2016 Levința Ion a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d. 1-9, V-II).

În motivarea recursului a invocat că, consideră atât hotărârea primei instanțe cât, și decizia instanței de apel ca fiind neîntemeiate și care urmează a fi casate în conformitate cu prevederile art. 432 CPC, deoarece instanța a interpretat în mod eronat legea și nu a aplicat legea care trebuia aplicată.

Susține recurentul că conform art. 145 din Codul muncii compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului se efectuează prin indexarea obligatorie și în mărime deplină a sumei salariului calculat dacă reținerea acestuia a constituit cel puțin o lună calendaristică de la data stabilită pentru achitarea salariului lunar.

Astfel, susține recurentul că instanța de apel a examinat litigiul contrar art. 145 Codul muncii, conform căruia indexarea salariului urma să se facă în mod obligatoriu, deoarece reținerea achitării salariului său constituie cel puțin o lună calendaristică.

Or, instanțele au aplicat eronat norma materială supra enunțată admițând astfel încălcarea drepturilor sale privind încasarea retribuițiilor salariale.

Indică recurentul cu referire la art. 144 alin. (1) și art. 330 alin. (2) Codul muncii că intimatul SRL “Interparna”, contrar acestor prevederi legale, fără a-i achita restanțele salariale, efectua împrumuturi bănești către alți agenți economici.

Susține recurentul că instanțele au aplicat eronat și prevederile art. 56 alin. (1) și art. 118 alin. (1) CPC, prin aprecierea incorectă a înscrisurile anexate la materialele cauzei și îngrădirea dreptului de a prezenta probe.

Mai indică recurentul că în situația în care SRL “Interparna” nu ar fi dispus de suficiente mijloace financiare pentru a-i achita la timp salariul, era obligată să înstrăineze o parte din patrimoniul său în acest scop.

Consideră recurentul că prin neachitarea la timp salariului a fost supus unei munci forțate, în sensul art. 4 alin. (2) al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și art. 7 alin. (4) Codul muncii.

Examinînd cererea de recurs declarată de Levița Ion completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 440 CPC, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 433 CPC.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, analizînd argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicînd corect normele de drept material și procedural.

Colegiul consideră că argumentele invocate în cererea de recurs sunt irelevante și declarative, motiv pentru care acestea nu pot fi reținute de către instanța de recurs întru admiterea cererii și casarea deciziei instanței de apel.

Mai mult, Colegiul învederează că dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica vreun temei prevăzut de art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC, face ca acesta să fie respins de către instanța de recurs din considerentul că motivele indicate în dezacord nu se încadrează în prevederile normei precitate și nu constituie temei de casare a

deciziei, recursul exercitat avînd caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

În aceeași ordine de idei, Colegiul precizează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către prima instanță și cea de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, la caz, menționează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror, atît prima instanță, cît și instanța de apel s-au pronunțat în mod corespunzător.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere faptul că, argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4) din CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Levița Ion, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 432, 433 lit. a), art. 434 alin. (1) și art. 440 CPC completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Levița Ion se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat